

AB-107

April-2024

B.Ed., Sem.-II

A-03 : Knowledge and Curriculum

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચે આપેલા પ્રશ્ન સમૂહમાંથી કોઈપણ એક સમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (A) 'જ્ઞાન' એટલે શું? વિભિન્ન વ્યાખ્યાઓ દ્વારા તેની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (B) 'શિક્ષા'ને જ્ઞાનના સ્રોતના આધારે વ્યાખ્યાયિત કરો, તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- અથવા
1. (A) તાત્વિક જ્ઞાન અને ધાર્મિક જ્ઞાન વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
- (B) 'પરિસ્થિતિ' અને 'સંકલ્પના'ને જ્ઞાનના સ્રોતના આધારે વિગતે સમજાવો.
2. નીચે આપેલા પ્રશ્ન સમૂહમાંથી કોઈપણ એક સમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (A) 'સમાજ' અને 'સંસ્કૃતિ' વચ્ચે સંબંધ સ્થાપિત કરો. સચોટ ઉદાહરણ દ્વારા શિક્ષા પર તેની અસરો સમજાવો.
- (B) સચોટ ઉદાહરણ દ્વારા 'સમતા' અને 'સમાનતા'ને સમજાવો.
- અથવા
2. (A) રાષ્ટ્રવાદ અને સાર્વભૌમિકતાવાદના સંદર્ભમાં રવિન્દ્રનાથ ટાગોર અને જે. કૃષ્ણમૂર્તિના વિચારોને સમજાવો.
- (B) 'શૈક્ષણિક સ્વાયત્તતા'ની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, શૈક્ષણિક સ્વાયત્તતામાં માતૃ યુનિવર્સિટીની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
3. નીચે આપેલા પ્રશ્ન સમૂહમાંથી કોઈપણ એક સમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (A) અભ્યાસક્રમના કયા-કયા ઘટકો છે? 'પાઠ્યક્રમ' અને 'અભ્યાસક્રમ'નો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (B) અભ્યાસક્રમની રચનામાં સરકાર અને સમાજની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- અથવા
3. (A) અભ્યાસક્રમ રચનાના 'સામાજિક' અને 'તાત્વિક' આધારો વિશે સમજાવો.
- (B) 'ગર્ભિત (છૂપા) અભ્યાસક્રમ' એટલે શું? અભ્યાસક્રમ વિકાસના પડકારોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

4. નીચે આપેલા પ્રશ્ન સમૂહમાંથી કોઈપણ એક સમૂહનો જવાબ આપો :

14

(A) અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકનના વિવિધ ભાગોના નામ આપો. તમે કઈ રીતે સાબિત કરશો કે અભ્યાસક્રમ સુસંગત છે ?

(B) અભ્યાસક્રમ રચનાના સોપાનો સમજાવો.

અથવા

4. (A) હિલ્લા તાબાનું અભ્યાસક્રમ વિકાસ પ્રતિમાન સમજાવો.

(B) અસરકારક અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકન અંગે તમારા સૂચનો આપો.

5. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

14

(1) અભ્યાસક્રમના અસરકારક મૂલ્યાંકન માટેના ચાર પડકારો લખો.

(2) અભ્યાસક્રમ વિકાસ એટલે શું ?

(3) અભ્યાસક્રમ વિકાસના સોપાનો જણાવો.

(4) અભ્યાસક્રમ એટલે શું ?

(5) સ્વાયત કોલેજ તરફની માન્યતા સરકારની કઈ સંસ્થા આપે છે ?

(6) જ્ઞાનના પ્રકારો જણાવો.

(7) જ્ઞાનના સંદર્ભમાં 'જ્ઞાતા' અને 'જ્ઞેય' એટલે શું ?

(8) વિધાનપરક જ્ઞાનનું મહત્વ જણાવો.

(9) કૌશલ્ય એટલે શું ?

(10) સેવાકાલીન તાલીમ એટલે શું ?

(11) NCERT, DIETના પૂરા નામ લખો.

(12) 'પાઠ્યક્રમ'ની વ્યાખ્યા લખો.

AB-107

April-2024

B.Ed., Sem.-II

A-03 : Knowledge and Curriculum

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Answer any one set of questions given below :

14

- (A) What is 'Knowledge' ? Explain its concept with different definitions.
 (B) Define 'Education' as a source of knowledge. Explain its characteristics.

OR

1. (A) Distinguish between philosophical knowledge and religious knowledge.
 (B) Explain 'Situation' and 'Concept' as a source of knowledge in detail.

2. Answer any one set of questions given below :

14

- (A) Establish a relation between 'Society' and 'Culture'. Explain its influence on Education with relevant examples.
 (B) Explain 'Equity' and 'Equality' with relevant examples.

OR

2. (A) Explain the thoughts of Rabindranath Tagore and J. Krishnamurthy with reference to Nationalism and Universalism.
 (B) Explain the concept of 'Academic Autonomy' and justify the role of Parent University in this concern.

3. Answer any one set of questions given below :

14

- (A) What are the constituents of curriculum ? State the difference between 'Curriculum' and 'Syllabus'.
 (B) Explain the role of government and society in framing the curriculum.

OR

3. (A) Explain 'sociological' and 'philosophical' aspects of curriculum construction.
 (B) What is 'hidden curriculum' ? Explain in detail the challenges occurring in the development of curriculum.

4. Answer any one set of questions given below :

14

- (A) Name various dimensions of curriculum evaluation. How can you justify that the curriculum is relevant ?
- (B) Explain the steps of curriculum construction.

OR

- 4. (A) Explain the curriculum development model of Hilda Taba.
- (B) Give your suggestions for effective curriculum evaluation.

5. Write the answer of any seven questions given below :

14

- (1) Write four challenges in effective curriculum evaluation.
  - (2) What is curriculum development ?
  - (3) State the steps in curriculum development.
  - (4) What is Curriculum ?
  - (5) Which body of the government gives recognition as an autonomous college ?
  - (6) State the types of knowledge.
  - (7) What is 'Subject' and 'Object' with reference to the concept of knowledge ?
  - (8) State the importance of Propositional knowledge.
  - (9) What is skill ?
  - (10) What is in-service training ?
  - (11) Write full name of NCERT, DIET.
  - (12) Define 'Syllabus'.
-